

KOMENTARZ LITURGICZNY - część I

Komentarz służy uwydatnieniu związku między słowem a obrzędem w liturgii. Pomaga w uzyskaniu czynnego uczestnictwa wiernych poprzez objaśnianie symboli, modlitw i czytań prowadzące do coraz pełniejszego ich zrozumienia.

Dobry komentarz **powinien** być:

1. przygotowany na piśmie;
2. poprawny teologicznie;
3. zrozumiały dla zgromadzonych (nie tylko dla magistrów teologii);
4. krótki i zwięzły;
5. jednolity tematycznie (ściśle związany z komentowaną częścią liturgii);
6. wyważony emocjonalnie;
7. sprawdzony przez osobę kompetentną.

Komentarz **nie powinien**:

1. być modlitwą lub kazaniem;
2. zawierać pytań retorycznych, bezpośrednich cytatów, rozkazów, wezwań (np. *Wysłuchajmy się w Słowo Boże*);
3. zawierać rozbudowanych (wielokrotnie złożonych) zdań trudnych do zrozumienia przez słuchającego;
4. wyprzedzać podobnie brzmiących wezwań przewodniczącego liturgii kapłana (np. Komentatorka: *Teraz przekażemy sobie znak pokoju*. Kapłan: *Przekażmy sobie znak pokoju*).

Elementy **przygotowania** komentarza:

1. Zapoznanie się z:
 - okresem liturgicznym;
 - tajemnicą dnia (uroczystość, święto, wspomnienie świętego itp.);
 - czytaniem liturgicznymi i modlitwami celebransą;
 - specyfiką celebracji (np. Msza święta z udziałem dzieci, z udzieleniem sakramentu chrztu).
2. Modlitwa i skupienie

KOMENTARZ LITURGICZNY - część II

Skomentować można w liturgii niemal wszystko:

- **część** Mszy św.: procesję wejścia, pozdrowienie, akt pokutny, czytania, psalm, procesję z Ewangeliarzem, wyznanie wiary, modlitwę wiernych, procesję z darami, Modlitwę Eucharystyczną, *Ojcze nasz*, modlitwę o pokój, znak pokoju, obrzędy Komunii św., błogosławieństwo i rozesłanie (nie należy jednak przerywać modlitw, które stanowią całość np. Modlitwy Eucharystycznej, modlitwy *Ojcze nasz*, której kontynuacją jest embolizm *Wybaw nas, Panie od zła wszelkiego*);
- **pieśni** (podanie strony w śpiewniku i wyjaśnienie wyboru tej właśnie pieśni);
- **psalmy** i inne części Liturgii Godzin;
- **postawy ciała i gesty** (postawę stojącą, klęczącą, siedzącą, znak pokoju, adorację krzyża w Wielki Piątek);
- szeroko pojęte **znaki** liturgiczne (krzyż, kadzidło, świece, wodę, naczynia, szaty liturgiczne, milczenie).

Strzec się jednak należy przeładowania liturgii komentarzami. Szersza **katecheza** liturgiczna powinna mieć miejsce podczas homilii lub poza samym sprawowaniem liturgii (nauka religii w szkole, wykłady, pogadanki). Soborowa odnowa liturgii sprawiła, że obrzędy są bardziej zrozumiałe i stąd komentarze winny być nieliczne.

Często stosowany jest układ komentarzy według księdza Stanisława Szczepańca. Na układ ten składają się trzy komentarze:

1. do liturgii **Słowa** (przed 1. czytaniem);
2. do liturgii **Ofiary** (przed procesją z darami);
3. do liturgii **Uczty** (przed *Ojcze nasz*).

Winny one stanowić logiczną całość i wszystkie trzy być czytane. Nie powinno się już wtedy komentować innych szczegółów celebracji, chyba że jest to niezbędne dla właściwego przeżycia liturgii przez uczestników.

Podczas wykonywania swej posługi komentator(ka) **stoi** w odpowiednim miejscu, **mając przed sobą wiernych**, ale nie wypada, aby wchodził(a) na ambonę.

opracowanie: *Rejonowa Diakonia Liturgii w Chorzowie*